

HMS for hyttedrift, dugnadsarbeid og ansatte i Bergen og Hordaland Turlag

Forord

Dokumentet setter fokus på helse, miljø og sikkerhet for alle som jobber med vårt tilbud i fjellet, samt driver dugnadsarbeid for oss. Gjennom aktiv bruk av dokumentet, bevisstgjøring og gode arbeidsrutiner - ønsker vi å oppnå større sikkerhet og trygghet for alle som gjør en innsats for turistforeningen.

Forskriften om systematisk helse, miljø og sikkerhetsarbeid (internkontrollforskriften) trådte i kraft 1. januar 1997.

Forskriften har som formål å forebygge arbeidsulykker og helseskader samt sørge for et best mulig dugnads- og arbeidsmiljø.

Dokumentet er utarbeida som en veileder med retningslinjer for ulike arbeidsoppgaver som utføres av de mange som jobber for Bergen og Hordaland Turlag i fjellet. Retningslinjene gir anbefalinger og råd i forbindelse med gjennomføringen av ulike aktiviteter, og hvordan Bergen og Hordaland Turlag kan være behjelpelig med nødvendig opplæring og utstyr.

Dokumentet er ikke ufullende med hensyn til juridiske ansvarsforhold og endrer ikke på forhold som er omfatta av gjeldende lovverk.

Viktig for Bergen og Hordaland Turlag er å sikre tryggheten til tilsyn, dugnadsfolk og andre frivillige som gjør en innsats for oss. Da er det nødvendig å ha regler å gå etter og ha fokus på informasjon om regelverket. I all vår virksomhet er vi opptatt av at alle har fokus på sikkerhet for å unngå uhell.

Versjon 1
10.05.2016

Innhold

0. Internkontrollsystem for Bergen og Hordaland Turlag	side 4
1. Retningslinjer for sikkerhet generelt	side 6
2. Retningslinjer for personlig utstyr	side 7
3. Retningslinjer for bruk av snøskuter	side 8
4. Retningslinjer for bruk av båt/gummibåt	side 9
5. Retningslinjer for bruk av motorsag	side 10
6. Retningslinjer for bruk av elektrisk verktøy	side 11
7. Retningslinjer for arbeid i stiger og på tak	side 12
8. Retningslinjer for arbeid på dugnader	side 13
9. Retningslinjer for arbeid med bruer	side 14
10. Retningslinjer for varsling av ulykker	side 15

Vedlegg:

Sikkerhetsskjema for hytter	side 16
Skjema for varsling av avvik på bruer	side 17
Informasjonsplan ved ulykker	side 18
Telefonliste	side 20

0. Internkontrollsystem for Bergen og Hordaland Turlag

1. Mål

1.1 Definisjon av internkontroll- helse miljø og sikkerhet (HMS):

Alle systematiske tiltak som blir satt i verk for at arbeid og tiltak blir planlagt, organisert og utført i samsvar med til en hver tid gjeldende lover og/eller forskrifter.

1.2 Overordna mål:

Utvikle og opprettholde et høyest mulig nivå på helse, sikkerhet og arbeidsmiljø blant alle som er i arbeid for Bergen og Hordaland Turlag.

2. Målgruppe

Tilsyn på hytter, alle som kvister, legger ut bruer, dugnadsfolk i fjellet og ellers i felt. Målgruppa består av både folk som mottar godtgjørelse og folk som jobber frivillig. Videre i dokumentet kalt målgruppa.

3. Ansvar og myndighet

3.1 Bergen og Hordaland Turlag

Bergen og Hordaland Turlag har ansvar for at det blir utarbeidet regelverk for internkontroll, helse miljø og sikkerhet og at til en hver tid gjeldende regelverk følges.

3.2 Målgruppa:

- Alle involverte i vårt arbeid skal aktivt medvirke til et godt arbeidsmiljø.
- Hver enkelt plikter å gjøre seg kjent med systemet og følge de rutiner og regler som er vedtatt.
- Hver enkelt skal sørge for at redskap og verneutstyr er i forsvarlig stand og fungerer.
- Hver enkelt har ansvar for å ta opp gjeldende forhold med Bergen og Hordaland Turlag hvis forutsetningene ikke er tilstede for å følge de retningslinjene som er gitt, eller dersom systemet har svake punkt eller mangler.

4. Arbeidsretningslinjer for ulike arbeidssituasjoner

Det er utarbeidet egne retningslinjer som omfatter de ulike arbeidssituasjonene i Bergen og Hordaland Turlag.

5. Bekjentgjøring av regelverket

Alle som tilhører målgruppa skal få informasjon om gjeldende HMS regelverk.

6. Overvåkning og gjennomgang av HMS systemet

Årlig skal Bergen og Hordaland Turlag gå gjennom regelverket for HMS og vurdere behovet for revidering på bakgrunn av endrede arbeidsoppgaver eller andre forhold.

7. Oversikt over gjeldende instruksjer

1. Retningslinjer for sikkerhet generelt
2. Retningslinjer for personlig utstyr
3. Retningslinjer for arbeid på snøskuter/ATV
4. Retningslinjer for bruk av båt/gummibåt
5. Retningslinjer for bruk av motorsag
6. Retningslinjer for bruk av elektrisk verktøy
7. Retningslinjer for arbeid i stiger og på tak
8. Retningslinjer for arbeid med bruer
9. Retningslinjer for varsling av ulykker

8. Avvik/uønska hendelser

Når forhold ikke stemmer overens med de gitte retningslinjer, eller lover og forskrifter, er dette et avvik. Avvikene rapporteres på vedlagte **sikkerhetsskjema** eller på **skjema for avvik på bruer**.

1. Retningslinjer for sikkerhet generelt

1. Mål

Sikre alle som arbeider for Bergen og Hordaland Turlag i fjellet og ellers i felt.

2. Målgruppe

Tilsyn på hytter, alle som kvister, legger ut bruer og dugnadsfolk i fjellet og ellers i felt.

3. Beskrivelse

De som utfører oppdrag for Bergen og Hordaland Turlag må til enhver tid vurdere risiko og egen sikkerhet. Ved arbeid som medfører risiko ut over det som er normalt pga. terreng, vær, utstyr i bruk eller av annen grunn, skal det tas særlige forholdsregler. Forholdsregler innbefatter for eksempel detaljert rutebeskrivelse, kommunikasjonsutstyr, tilbakevarsling om at alt er i orden ved avtalte tidspunkt eller bruk av to personer på oppdraget. Under særlige forhold kan den som utfører oppdraget kreve at oppdraget skal utføres av to personer. Hvis man er usikker på hvordan reglene skal følges opp, skal en å ta det opp med administrasjonen i Bergen og Hordaland Turlag.

Meldeplikt ved oppdrag

Ved alle oppdrag skal de involverte ha avtale med noen og gi melding til vedkommende ved utreise og tilbakekomst, dersom det ikke er mulig å varsle med mobiltelefon.

Nødsituasjoner og uventet forsinkelse på retur

Dersom det er mulig skal kommunikasjonsutstyr benyttes for å varsle. Ved forsinkelse skal det varsles så raskt som mulig uten at det går ut over sikkerheten.

4. Avvik

Ved oppdrag som har liten risiko kan det gjøres forenklinger i forhold til punkt 3. Dette skal vurderes av de som skal utføre oppdraget og eventuelt administrasjonen i Bergen og Hordaland Turlag.

5. Ansvar/myndighet

Dersom en krisesituasjon eller ulykke inntreffer, så varsles det på vanlig måte med bruk av nødnummer, samt Bergen og Hordaland Turlag. Se punkt 10 Instruks for varsling ved ulykker.

2. Retningslinjer for personlig utstyr

1.Mål

Sikre alle som arbeider for Bergen og Hordaland Turlag.

2.Målgruppe

Tilsyn på hytter, alle som kvister, legger ut bruer og dugnadsfolk i fjellet.

3.Beskrivelse

- 3.1 ***Alle som arbeider i fjellet skal ha tilgang til:***
Gode og praktiske turklær tilpasset vær og årstid.
Fjellduk eller tilsvarende (varmefolie)
Kart, kartmappe og kompass
Tilgang på førstehjelpspakke
Mobiltelefon

For øvrig vises det til sikkerhetsutstyr og anna utstyr som skal brukes i forbindelse med ulike arbeidsoppgaver som utføres.

4.Avvik

Det skal ikke avvikes fra denne instruksen.

3. Retningslinjer for bruk av snøskuter/ATV

1.Mål

Sikre alle som arbeider for Bergen og Hordaland Turlag.

2.Målgruppe

Tilsyn på hytter, ansatte, alle som kvister og transporterer utstyr for Bergen og Hordaland Turlag.

3.Beskrivelse

Snøskuterne/ATVene skal til enhver tid være i god stand.

3.1 Personlig utstyr:

1. Alle som kjører skuter/ATV skal ha:

- Godt turantrekk vinter
- Skuterdress eller tilsvarende
- Skuterbriller eller tilsvarende
- Skutersko eller tilsvarende
- Vinterlue
- Hjelm
- Skutervotter eller tilsvarende
- Skiutstyr eller truger
- Kommunikasjonsutstyr

2. Innhold i snøskuter/ATV

- Nødvendige reservedeler
- Tau og jekkestropp
- Liten verktøykoffert
- Bensinkanne
- Spade
- Øks/kniv
- Termos/Matpakke

For ATV-kjøring på sommeren gjøres nødvendige justeringer med hensyn til utstyr.

3.2 To personer på oppdraget

Ved arbeid som medfører risiko ut over det som er normalt pga. terreng, vær, utstyr i bruk eller av annen grunn, skal det tas særlige forholdsregler som detaljert rutebeskrivelse, kommunikasjonsutstyr, tilbakevarsling om alt er i orden ved avtalte tidspunkt eller bruk av to personer på oppdraget. Under særlige forhold kan den som utfører oppdraget kreve at oppdraget skal utføres av to personer. Hvis man er usikker på hvordan reglene skal følges opp, bør en å ta det opp med administrasjonen i Bergen og Hordaland turlag.

4.Avvik

Det skal ikke avvikes fra denne instruksjonen.

4. Retningslinjer for bruk av båt/gummibåt

1. Mål og omfang

Sikre alle som arbeider eller har et oppdrag med båt for Bergen og Hordaland turlag.

Omfang

Bruk av båt/gummibåt på elver og vann/innsjøer. Ved innkjøp av båter skal det kun kjøpes båter som er typegodkjent. Ved bruk av lånte båter skal sikkerheten vurderes opp mot oppdragets art.

2. Målgruppe

Alle som bruker båt/gummibåt i arbeid for Bergen og Hordaland turlag.

3. Beskrivelse

3.1 Personlig utstyr:

Godkjent redningsvest og utstyr etter oppdragets art. På større vann/innsjøer; kommunikasjonsutstyr.

3.2 Standard utstyr i båt:

Båt: Tollepinner, årer, øsekar, pluggnøkkel, tennplugg, ekstra splint til propell, Ekstra startsnor og lommelykt.

Gummibåt: Tollepinner, årer, øsekar og lommelykt.

4. Avvik

Det skal ikke avvikes fra denne instruksjonen.

5. Retningslinjer for bruk av motorsag/ryddesag

1. Mål og omfang

Å sikre at de som bruker motorsag/ryddesag ikke blir skadet eller utsatt for unødig risiko, og at de har nødvendig utstyr tilgjengelig.

2. Målgruppe

Alle som må bruke motorsag i tjenesten

3. Beskrivelse

3.1 Personlig utstyr:

Skal til enhver tid følge gjeldende regler for personlig verneutstyr ifølge Arbeidsmiljølovens § 12, jfr forskrift av 26.06.1998 om bruk av arbeidsutstyr.

Verneutstyr som alltid skal brukes:

- Det skal brukes CE-merket verneutstyr
- Vernebukse
- Vernestøvler
- Hjelme med visir og hørselvern
- Vernevotter/hansker
- Tilgang på førstehjelpsutstyr

3.2 Standard krav til motorsag:

Det skal kun brukes typegodkjent motorsag med kastvern, kjedebremse og sikkerhetskjede. Motorsag skal være i god stand og ha regelmessig service.

3.3 Ansvar for sikringsutstyr mv.:

Bergen og Hordaland Turlag skal være behjelpelig med å skaffe nødvendig sikringsutstyr og verneutstyr, eller hvis arbeidstaker etter avtale holder verneutstyret selv, forsikre seg om at dette er av godkjent type. Bruker er selv ansvarlig for at verneutstyret blir brukt og at sikringsutstyret er på plass. Ved innleide tjenester er ansvaret for sikkerhet underlagt innleid firma/person.

Mobiltelefon skal være tilgjengelig.

Der det ikke er dekning med mobiltelefon bør det etterstrebes at annet sambandsutstyr tilgjengelig.

3.4 Krav til opplæring eller relevant yrkesmessig praksis

Personer som bruker motorsag i regi av Bergen og Hordaland Turlag skal ha gjennomgått opplæring eller ha lang yrkesmessig erfaring i bruk av motorsag.

3.5 To personer på oppdraget

Det skal ved alt arbeid som utføres med motorsag i regi av Bergen og Hordaland Turlag alltid være to personer til stede.

4. Avvik

Instruksen skal ikke avvikes.

6. Retningslinjer for bruk av elektrisk verktøy (El. sag, el. drill etc.)

1. Mål og omfang

Å sikre at brukere ikke blir skadd eller utsatt for unødig risiko, og at de har nødvendig utstyr tilgjengelig.

2. Målgruppe

Alle som må bruke elektrisk utstyr i tjenesten

3. Beskrivelse

3.1 Personlig utstyr:

Alle tilsyn og dugnadsfolk skal til enhver tid følge bruksanvisning for bruk av utstyr og ha særlig fokus på sikkerhet og riktig bruk av verneutstyr.

3.2 Elektrisk verktøy:

Det skal kun brukes typegodkjent verktøy med det påbudte/anbefalte sikringsutstyr.

3.3 Personlig verneutstyr:

Det skal brukes typegodkjent verneutstyr:

- Hørselsvern
- Evt. Visir/briller mv.
- Tilgang på førstehjelpsutstyr

3.4 Opplæring:

Bergen og Hordaland Turlag skal være behjelpelig med opplæring slik at vedkommende som bruker elektrisk verktøy har nødvendig kunnskap om sikkerhet.

3.5 Ansvar for sikringsutstyr mv.:

Bergen og Hordaland Turlag skal være behjelpelig med å skaffe nødvendig sikringsutstyr og verneutstyr. Bruker er selv ansvarlig for at verneutstyret blir brukt og at sikringsutstyret er på plass.

Mobiltelefon skal være tilgjengelig.

Der det ikke er dekning med mobiltelefon bør det etterstrebes at annet sambandsutstyr tilgjengelig.

3.6 To personer på oppdraget

Ved arbeid som utføres med elektrisk verktøy i regi av Bergen og Hordaland Turlag, bør det etterstrebes at to personer til stede.

4. Avvik

Det skal ikke avvikes fra denne instruksjonen.

7. Retningslinjer for arbeid i stiger og på tak

1. Mål og omfang

Å sikre at tilsyn og dugnadsfolk ikke blir skadet eller utsatt for unødig risiko, og at de har nødvendig utstyr tilgjengelig.

2. Målgruppe

Alle som gjør arbeids- og dugnadsinnsats for Bergen og Hordaland Turlag i fjellet.

3. Ansvar

3.1 Ansvar for sikringsutstyr mv:

Det skal generelt vises stor forsiktighet ved arbeid i høyden. Dugnadsdeltakere må selv vurdere om de er komfortable med typen arbeid, og er selv ansvarlige for at sikringsutstyret er på plass og blir brukt ved behov. Bergen og Hordaland Turlag er behjelpelig med å skaffe det nødvendige sikringsutstyret

Alle stiger skal være typegodkjent, hele og i orden. Følg produsentens veiledning for maksimal høyde og sikring av stigen. Stiger av tre skal ikke benyttes.

Ved arbeid på tak/snømåking skal det brukes tau med snelle etter produsentens veiledning.

Ved arbeider der det brukes lift, kreves godkjent opplæring.

Ved bruk av stillaser skal disse monteres av godkjent firma, da opplæring og dokumentasjon kreves.

3.2 Nød- og sikringsutstyr

Sikkerhetsutstyr, eventuelt hjelm og tau skal være tilgjengelig.

3.3 To personer på oppdraget

Det skal ved alt arbeid som utføres i stige eller på tak i regi av Bergen og Hordaland turlag alltid være to personer til stede.

4. Avvik

Det skal ikke avvikes fra denne instruksjonen.

8. Retningslinjer for dugnadsarbeid i Bergen og Hordaland Turlag

1.Mål og omfang

Å sikre at dugnadsfolk og områdekontakter ikke blir skadet eller utsatt for unødig risiko, og at de har nødvendig utstyr tilgjengelig for det arbeidet de skal utføre.

2.Målgruppe

Alle som gjør arbeids- og dugnadsinnsats for Bergen og Hordaland Turlag i fjellet og ellers i felt.

3.Ansvar

3.1 Tilsyn og dugnader i fjellet og ellers i felt:

- Detaljplanlegging av dugnaden
- Kontakt og informasjon til alle dugnadsdeltakerne
- Koordinering av reise
- Sørg for at felles utstyr er på plass
- Sørg for at felles verktøy er på plass
- Under dugnader der det brukes kjemikalier, skal det sørges for at nødvendig rensutstyr er på plass, samt tilgjengelig datablad på aktuelle kjemikalier.
- Rapportere fra dugnaden og melde fra om skader.

3.2 Dugnadsdeltakerne:

- Sette seg inn i dugnadens omfang og innhold
- Vurdering av egen fysisk form i henhold til hvor krevende dugnadsarbeidet er
- Vise aktsomhet ved bruk av kjemikalier
- Retningslinjer for varsling av ulykker skal være gjennomgått
- For alle som er medlem av norsk folketrygd, få informasjon om Bergen og Hordaland Turlag sine forsikringsordninger som til enhver tid gjelder for dugnadsdeltakere.

•

3.3 Utstyr:

Det vises her til instruks for personlig utstyr. Det er imidlertid verdt å merke seg at personlig utstyr må tåle reallt arbeid som maling, bygging av varder, ulike værforhold etc. Det er derfor et råd at det ikke brukes altfor dyrt og nytt turutstyr på mange dugnader. Ellers må alle som skal på dugnad kle seg etter gjeldende værforhold og ha tilgjengelig verneutstyr tilpasset oppdraget.

4.Avvik

Det skal ikke avvikes fra denne instruksjonen

9. Retningslinjer for arbeid med bruer

1.Mål og omfang

Å sikre alle som arbeider med, legger ut og tar inn bruer ikke blir skadet eller utsatt for unødig risiko, og at de har nødvendig utstyr tilgjengelig for det arbeidet de skal utføre.

2.Målgruppe

Alle som har ansvar for bruer, det være seg bygging eller utlegging og inntaking.

3.Ansvaret

3.1 Ansvar for sikringsutstyr mv.:

De som skal utføre arbeidet må selv vurdere forholdene og er ansvarlig for at sikringsutstyret er på plass og blir brukt ved behov. Bergen og Hordaland Turlag er behjelpelig med å skaffe det nødvendige sikringsutstyret som klatresele og annet utstyr som de ansvarlige mener det er behov for.

Mobiltelefon skal være tilgjengelig.

Der det ikke er dekning med mobiltelefon bør det etterstrebes at annet sambandsutstyr tilgjengelig.

3.2 To personer på oppdraget

Det skal ved all utlegging og inntaking av bruer/klopper i regi av Bergen og Hordaland Turlag vurderes behovet for at det to personer med på oppdraget.

3.3 Førstehjelpsutstyr

De som legger ut og tar inn bruer skal ha tilgang til førstehjelpsutstyr.

4.Avvik

Det skal ikke avvikes fra denne instruksjonen

10. Retningslinjer for varsling av ulykker

1.Mål og omfang

Sikre at alle ulykker som skulle ramme de som arbeider for Bergen og Hordaland Turlag i fjellet innrapportert.

2.Målgruppe

Tilsyn på hytter, alle som kvister, legger ut bruer og dugnadsfolk i fjellet.

3.Ansvaret

3.1 Informasjon i forkant

Målgruppa skal være informert om varslingsrutiner i forbindelse med ulykker og hatt en gjennomgang av Bergen og Hordaland Turlags; beredskapsplan ved ulykker. Denne informasjon skal gis i forkant av de oppdrag som utføres. Liste over aktuelle telefonnummer skal være gjennomgått.

3.2 Varsling

Dersom det skjer en ulykke, må den som får vite om ulykken forsikre seg om at politi/lege/brannmannskap er varslet og deretter varsle en av følgende; Bergen og Hordaland Turlags daglig leder, styreleder, hytte- og rutesjef eller hyttedriftsansvarlig. Dette fremkommer av listen.

Det er Bergen og Hordaland Turlags daglig leder eller styreleder som varsler DNT sentralt.

3.3 Kommunikasjonsutstyr

Til bruk for varsling av ulykker i områder utenfor mobildekning - vurderes behov for å ha med satellittelefon for dem som skal utføre arbeidet.

4.Avvik

Det skal ikke avvikes fra denne instruksjonen

Sikkerhetsskjema

Rapport om skader, uhell og uønska hendelser.

Sikkerhetsskjemaet fylles ut og sendes inn sammen med oppgjør fra safen dersom ekstraordinære ting har skjedd.

HYTTE:

TILSYN:

Røykvarslere ute av drift:

	Gang	Stue	Kjøkken	Soverom
Batteri tatt ut	☐	☐	☐	☐
Røykvarsler ødelagt	☐	☐	☐	☐
Annet	☐	☐	☐	☐

Spesifiser under annet:

.....

Branntilløp/svimerker:

.....

Skader, ødelagt utstyr eller hendelser som kan ha betydning for personsikkerhet:

.....

Skader i forbindelse med transport/tur til og fra hytta:

.....

Andre hendelser:

.....

Sted, dato, sign:

Skjema for varsling av avvik på bruer

Område- / dugnadsleders navn	
mobil	
e-postadresse	
Navn på område	

Navn på bru og elv	
På rute fra / til	
GPS-posisjon evt.	

Helårsbru	
Sommerbru	
Klopp/kavledekke	

Kryss av

Hengebru	
Aluminiumsbru	
Trebru	
Annet	

Mangel / feil / avvik på brua

--

Antall bilder vedlagt:

Vurdering av elva – Alternativ kryssing mulig / vannføring / risiko

--

Dato og signatur:

INFORMASJONSPLAN VED ULYKKER (til intern bruk)

Skjer det en ulykke vil behovet for informasjon til pressen være stort. Regelmessige ringerunder til hovedredningsentralene og til alle landets politikamre, samt tips fra publikum, gjør at pressen får informasjon om større ulykker meget kort tid etter at de har skjedd.

Målet for Bergen og Hordaland Turlags informasjonsformidling i slike krisesituasjoner må være å sørge for at pressens dekning blir realistisk. Et godt samarbeid er en forutsetning for å oppnå dette. Jo bedre informasjon vi gir, og jo bedre arbeidsforhold journalistene får, jo riktigere blir dekningen av ulykken. Gjør vi det vanskelig å få informasjon, finner journalistene fram til andre kilder, og faren for forhastede, feilaktige og overdramatiserte reportasjer vil øke.

Informasjonsansvarlig

For å hindre at motstridende opplysninger kommer ut, bør det være én person som har hovedansvaret for kontakten med redaksjonene og journalistene i en krisesituasjon.

Det er daglig leder som i hovedsak skal stå fram i media i slike saker.

Daglig leder sørger for at DNT sentralt blir varslet, slik at informasjonsarbeidet evt. blir koordinert.

I følgende et utdrag fra Bergen og Hordaland sin beredskapsplan ved ulykker.

Beredskapsplan for ulykker

Ansvar

Organisering

Informasjon

Omsorg

Oppdatert 30.03.15

1.0 BAKGRUNN

Beredskapsplanen angir hvordan krisesituasjoner internt skal håndteres ved Bergen og Hordaland Turlag. Målet er å gi de som håndterer situasjonen en praktisk anvisning for:

- hva som skal gjøres,
- av hvem og
- i hvilken rekkefølge

Beredskapsplanen gir en oversikt over tiltaksplan innenfor:

a. Dødsfall blant turdeltakere

b. Alvorlig ulykke blant turdeltakere

Presisering: Beredskapsplanen omfatter her dødsfall og alvorlig ulykke blant turdeltakere på tur i regi Bergen og Hordaland Turlag. Frivillige som opererer i regi av Bergen og Hordaland Turlag er også innbefattet i beredskapsplanen.

2.0 VARSLING

2.1 VARSLINGSPLAN

Handlingsplan ved ulykke, Bergen og Hordaland Turlag 		
VED ULYKKE (Alvorlig skade, fare for liv)		
FOR HJELP	Ring alarmsentralen	113
	Lokalt medisinsk nødnummer	
	Andre viktige telefonnummer	
VARSELS	Daglig leder Helene Ødven	98 24 98 08
	Leder aktivitetsavdelingen Birgithe Roald	99 23 95 73
	Hytte- og rutesjef Johnny Bjørge	93 08 71 94
	Hyttedriftsansvarlig Marit Djupvik	90 10 93 56
	Barne- og ungdomsansvarlig Sigrid Myksvoll	90 85 03 08
DNT	DNTs varslingstelefon	40001868 (tast 3)

Turleder medbringer denne handlingsplanen på turer i regi av BHT.
Fyll ut andre viktige telefonnr. Varslingsløkken gjennomføres ved ulykke.

1. **Vurder egen og gruppen sikkerhet, tur etter evne.**
2. **RING!** Fortell hvem du er, hvor og hva som har skjedd
3. **Utfør livreddende førstehjelp (ABCDE)**
Airways: Sikre frie uftveier
Breathing: Puster? Ja=stabil sideleie, Nei=Start HLR 30:2
Circulation: Se etter blødninger. Stopp og hev skadestedet
Disability: Sjekk bevissthetsgrad. Observer
Exam: Undersøk den skadete fra topp til tå
4. **Frostskader:** Hvit følelsesløs hud som beveges mot underlaget
 behandles på stedet: hud mot hud, tildekk, søk ly. Ved frossen hud,
 oppsøk medisinsk behandling. Varm drikke ved bevissthet, varme
 klær, søk ly.
5. **Hypotermi:** Symptomer: kald, stille, skjelve, initiativløs, likegyldig.
 Behandling: Fjern fra kalde omgivelser, av med vått tøy, kle på tørt og
 pakk inn i isolerende plagg, varm drikke ved bevissthet.
6. **Etterarbeid/evaluering:** Etter endt tur skal det fylles ut turrapport
 hvor all info om eventuelle hendelser rapporteres.

Omfanget og grunnlaget for krisen avgjør hvilken kontaktperson som er ansvarlig.

Hendelse	Daglig leder	Aktivitets- ansvarlig	Hytte- og rutesjef/drifts- ansvarlig	Aktivitetsans- varlig, barn og ungdom	Styreleiar lokallag
Ulykke/dødsfall fellestur	x	x			

Ulykke/dødsfall Barnas Turlag/DNT ung	x	x		x	
Ulykke/dødsfall dugnadstur	x		x		
Ulykke/dødsfall tur lokallag/i lokallagets område	x	x			x

Styreleder i vedkommende lokallag varsler daglig leder om eventuell hendelse, og gjensidig dersom hending ikke er kjent for styreleder. Styreleder har ikke ansvar utover varsling mht KBT.

Hovedregningsentralen for Sør-Norge, Sola: 51 64 60 00

BRANN **110**
POLITI **112**
LEGE/ AMBULANSE **113**